

Bilag 3.1.1. Cover – Virksomhedsprogram til omstilling af SMV'er

Dagsordenspunkt 3.1	Cover – Virksomhedsprogram til omstilling af SMV'er	Bilag 3.1.1
<p>Kort sagsfremstilling</p>	<p>Formål Bestyrelsen skal drøfte centrale aspekter af den kommende udmøntning af 600 mio. kr. fra REACT-EU til et landsdækkende virksomhedsprogram med fokus på omstilling af SMV'er i hele landet, herunder operatørrollen og muligheden for at nedsætte et underudvalg, der kan medvirke til at kvalificere programmet.</p> <p>Baggrund Mange danske virksomheder lider fortsat under følgerne af COVID-19-pandemien og har behov for hjælp til at komme helskindet igennem krisen. Den akutte hjælp sker primært via regeringens hjælpepakker og kompensationsordninger, men der er også brug for en fremadrettet indsats i erhvervsfremmesystemet, som kan hjælpe virksomhederne med at gribe de nye forretningsmuligheder, krisen fører med sig. Undersøgelser peger på, at de virksomheder, der har klaret sig bedst igennem krisen, har haft fokus på omstilling, nytænkning og innovation, jf. <i>Hvad kan SMV'er lære af COVID-19?</i> (Kim Klyver og Suna Løwe Nielsen, Syddansk Universitet).</p> <p>Regeringen har besluttet at afsætte i alt 600 mio. kr. REACT-EU-midler til et landsdækkende virksomhedsprogram med fokus på omstilling af SMV'er i hele landet. I tilknytning til virksomhedsprogrammet har regeringen afsat 200 mio. kr. REACT-EU-midler til en iværksætterindsats, jf. bilag 3.2.1.</p> <p>Ifølge den politiske aftale mellem regeringen og aftalepartierne skal virksomhedsprogrammet gøre det muligt for SMV'er at få finansieret rådgivning om grøn og digital omstilling, vækstrådgivning og forretningsudvikling samt indkøb af konkret teknologi, produktionsudstyr, software mv., som kan bidrage til omstillingen af virksomheden. Programmet skal være særligt relevant for SMV'er i hårdt ramte områder og understøtte virksomhedernes overgang til en mere bæredygtig, grøn og konkurrencedygtig forretning.</p> <p>Den konkrete udformning af virksomhedsprogrammet skal fastlægges af bestyrelsen inden for rammerne givet af regeringen og REACT-EU-programmet, som skal godkendes af EU-Kommissionen, jf. orientering på bestyrelsesmødet den 3. februar 2021.</p> <p>Tidsfristerne fra EU-Kommissionen vedr. brug af REACT-EU-midlerne betyder, at virksomhedsprogrammet skal være afsluttet medio 2023. Programmet skal derfor kunne udrulles og afvikles betydeligt hurtigere end det gennemsnitlige strukturfondsprojekt.</p> <p>Bestyrelsens projektportefølje rummer allerede i dag adskillige projekter med fokus på rådgivning om vækst samt grøn og digital omstilling, heriblandt <i>Omstillingspuljen</i>, <i>Grøn Cirkulær Omstilling</i>, <i>Enter:digital</i> og <i>SMV:internationalisering</i>. Herudover har bestyrelsen flere gange medfinansieret ordningen <i>SMV:Digital</i>. Bortset fra <i>Omstillingspuljen</i> er fokus i de eksisterende projekter først og fremmest på rådgivning og i mindre grad på investeringer i ny teknologi. Hovedparten af projekterne er forankret hos erhvervshusene. Til sammen forventes rådgivningsprojekterne at have ca. 1.800 deltagervirksomheder pr. år i 2021 og 2022.</p>	

Dagsordenspunkt 3.1	Cover – Virksomhedsprogram til omstilling af SMV'er	Bilag 3.1.1
	<p>Løsning Bestyrelsen skal tage en <u>første</u> drøftelse af centrale aspekter af udmøntningen af midler til virksomhedsprogrammet. Virksomhedsprogrammets vil med en størrelse på 600 mio. kr. være den hidtil største samlede indsats fra bestyrelsen. På baggrund af drøftelsen udarbejdes et egentligt beslutningsoplæg, som forelægges bestyrelsen på mødet den 21. april 2021.</p> <p><i>Målgruppe og fokus</i> Målgruppen for virksomhedsprogrammet foreslås at være SMV'er, som i lyset af COVID-19-krisen har behov for at omstille deres forretning for at styrke de fremadrettede vækst- og indtjeningsmuligheder.</p> <p>Det er vanskeligt at estimere entydigt, hvor stor en del af de danske SMV'er, som vil skulle omstille deres forretning i forbindelse med genstarten. Det vil dog formodentlig være en del. Data fra kompensationsordningerne viser, at ca. 94.000 ud af de ca. 300.000 erhvervsaktive virksomheder i Danmark har modtaget compensation fra en eller flere af kompensationsordningerne. Derudover kan der også være en del virksomheder, som har været mindre hårdt ramte af krisen, men som også vil kunne have behov for at omstille deres forretning. Eksempelvis har mange virksomheder – også ikke-kriseramte virksomheder – fået omstillet og automatiseret deres forretning og styrket deres vækstgrundlag efter at have deltaget i <i>SMV:digital</i>.</p> <p>Målgruppen behøver ikke være den samme i alle delindsatser af virksomhedsprogrammet, men kan varieres afhængig af virksomhedernes behov (se nærmere nedenfor om delindsatser i virksomhedsprogrammet).</p> <p>Virksomhedsprogrammet foreslås at have et bredt fokus på digital og bæredygtig/grøn forretningsudvikling gennem omstilling af bl.a. produktion og forsyningskæde, salgs- og kunderelationer, internationalisering, organisering, kompetenceløft etc.</p> <p>Baseret på erfaringerne fra bl.a. <i>Omstillingspuljen</i> og <i>SMV:digital</i> kan der forventes stor søgning til virksomhedsprogrammet. I første ansøgningsrunde af <i>Omstillingspuljen</i> var det gennemsnitlige tilskud pr. virksomhed ca. 300.000 kr. Hvis det forudsættes, at det gennemsnitlige tilskud i virksomhedsprogrammet bliver af samme størrelsesorden, vil det forventede antal deltagervirksomheder være ca. 2.000.</p> <p><i>Virkemidler</i> De tre overordnede virkemidler i programmet vil være <i>tilskud til rådgivning</i>, <i>tilskud til investeringer</i> i maskiner, udstyr, certificeringer mv. samt <i>kompetenceudvikling</i> af ledere og medarbejdere. Kompetenceløftet kan fx bestå i at få flere akademikere ud i SMV'er, hvilket både vil reducere ledigheden og styrke virksomhedernes udvikling, jf. drøftelserne på bestyrelsesmødet den 3. februar 2021.</p> <p>Doseringen af de tre virkemidler vil blive udboret yderligere frem mod bestyrelsesmødet i april. Umiddelbart kan det være hensigtsmæssigt at lægge større vægt på investeringsstøtte end på rådgivning, idet der, som nævnt, kører en del projekter med fokus på rådgivning allerede. Med REACT-EU-midlerne bliver der langt større mulighed end hidtil for at yde tilskud til investeringer i ny teknologi, og bl.a. erfaringerne fra <i>Omstillingspuljen</i> indikerer, at der kan forventes en stor efterspørgsel fra</p>	

Dagsordenspunkt 3.1	Cover – Virksomhedsprogram til omstilling af SMV'er	Bilag 3.1.1
	<p>virksomhederne til sådanne investeringstilskud. Tilskud til investeringer vil også kunne bidrage til at indhente det investeringsefterslæb i SMV'er, som bl.a. DI har peget på.</p> <p><i>Sammenhæng med eksisterende indsatser</i></p> <p>På mødet den 3. februar 2021 tilkendegav bestyrelsen, at det i udmøntningen af REACT-EU-midler vil være vigtigt at fastholde fokus på forenkling og konsolidering af erhvervsfremmesystemet. Det foreslås derfor, at virksomhedsprogrammet så vidt muligt bygges op omkring allerede eksisterende, velfungerende og efterspurgte indsatser, og at der kun igangsættes helt nye indsatser, hvis der måtte være et tydeligt virksomhedsbehov, som ikke dækkes af de eksisterende indsatser.</p> <p>Blandt de erfaringsmæssigt stærkt efterspurgte indsatser, der kan medvirke til omstilling af virksomheder, er <i>SMV:digital</i>, som bestyrelsen har medfinansieret flere gange i 2019 og 2020. Ligeledes har <i>Omstillingspuljen</i> været stærkt efterspurgt. Begge disse initiativer er forankret hos erhvervshusene og vurderes som kandidater til at indgå i virksomhedsprogrammet – potentielt med justeringer af indsatsen. Fx kunne <i>Omstillingspuljen</i>, som i dag primært er målrettet oplevelses- og turismeerhverv, potentielt udvides til at have en bredere målgruppe ved fremtidige ansøgningsrunder.</p> <p>Uanset antallet af delindsatser er det tanken, at virksomhedsprogrammet skal markedsføres som ét samlet program for SMV'er. Det kan bl.a. ske ved at stille krav til projekterne om fælles branding over for virksomhederne.</p> <p><i>Operator(er)</i></p> <p>I lyset af virksomhedsprogrammets størrelse (600 mio. kr.) og den relativt korte tid til indsatserne (frem til medio 2023) vil det være afgørende at finde operatører, der har et godt indblik i virksomhedernes udfordringer og behov, er i stand til at eksekvere programindsatserne hurtigt og effektivt samt sikre at indsatserne når ud til og er relevante for SMV'er i hele landet. Samtidig er det væsentligt at have blik for roller, arbejdsdeling og sammenhæng i erhvervsfremmesystemet, så indsatsen ikke skævvrider og giver uhensigtsmæssige incitamenter.</p> <p>Hovedparten af de eksisterende indsatser med fokus på forretningsudvikling, inkl. digitalisering, er forankret i erhvervshusene. Omstillingsindsatser vil potentielt også kunne omfatte innovation, inkl. udvikling af nye produkter og processer, som er klyngeorganisationernes hovedopgave. Da innovation typisk er en længerevarende indsats, må det dog lægges til grund, at de relevante omstillingsindsatser i virksomhedsprogrammet i højere grad ligger inden for erhvervshusenes end klyngeorganisationernes kerneopgaver.</p> <p>EU-Kommissionen ventes at tillade direkte tildeling af REACT-EU-midler til erhvervshusene, dvs. uden annoncering. Muligheden for direkte tildeling til erhvervshusene – og formentlig kun til dem – skal ses i lyset af, at de ikke er en privat aktør samt deres særlige knudepunktsfunktion i erhvervsfremmesystemet. Således vil bestyrelsen kunne give erhvervshusene REACT-EU-midler til nye projekter, som til lægsbevillinger til velfungerende strukturfondsprojekter eller til at 'booste' fx <i>Omstillingspuljen</i> (som hidtil har været finansieret af finanslovsmidler).</p>	

Dagsordenspunkt 3.1	Cover – Virksomhedsprogram til omstilling af SMV'er	Bilag 3.1.1
	<p>Det er muligt, at REACT-EU-midlerne også kan gives som direkte tildeling til andre operatører end erhvervshusene, men i så fald skal det ske som en tillægsbevilling til et eksisterende strukturfondsprojekt. Sekretariatet venter at få dette afklaret inden bestyrelsesmødet i april. I givet fald kunne en kandidat fx være det store strukturfondsprojekt <i>Grøn Cirkulær Omstilling</i>, som klyngeorganisationerne LD Cluster og CLEAN er operatør på (erhvervshusene tager del i rekrutteringen). Med REACT-EU-midler kunne målgruppen for dette projekt udvides, og med REACT-EU-midler kan der ydes tilskud til nogle typer af investeringer – fx certificeringer – som projektet ikke har mulighed for i dag, men som mange SMV'er har udtrykt interesse for.</p> <p><i>Støtteprocenter og -beløb</i></p> <p>Med midlerne fra REACT-EU kan der – modsat de ”almindelige” strukturfondsmidler – gives op til 100 pct. tilskud. Tilskudssatser og -beløb (i kroner og ører) kan varieres fra delindsats til delindsats i virksomhedsprogrammet. Eksempelvis har tilskudssatserne i <i>Omstillingspuljen</i> været betydeligt højere end i fx <i>SMV:digital</i>, bl.a. fordi førstnævnte pulje har haft fokus på virksomheder inden for turisme- og omstillingserhverv, som har været hårdt ramt af COVID-19-krisen. De mest hensigtsmæssige støttesatser i virksomhedsprogrammet vil skulle fastlægges med blik for forskellige hensyn, heriblandt behovet for kort udmøntningstid, virksomhedernes likviditetssituation, risikoen for at ”kannibalisere” eksisterende indsats etc.</p> <p>Videre proces</p> <p>På baggrund af bestyrelsens drøftelser vil sekretariatet frem mod bestyrelsesmødet den 21. april 2021 udarbejde et egentligt beslutningsoplæg for udmøntningen af Virksomhedsprogrammet.</p> <p>Sekretariatet vil gå i dialog med erhvervsorganisationer og potentielle operatører (særligt erhvervshusene) m.fl. med henblik på at kvalificere virksomhedsprogrammets opbygning, målgrupper, indhold og sammenhæng med øvrige indsats mv. Sekretariatet vil i den forbindelse også have fokus på at minimere risikoen for ”kannibalisering”, dvs. risikoen for, at virksomhedsprogrammet gør det sværere for eksisterende indsats at rekruttere deltagervirksomheder.</p> <p>I lyset af virksomhedsprogrammets størrelse foreslås det, at bestyrelsen – ligesom i klyngeindsatsen – skal nedsætte et underudvalg med 2-3 personer, der kan medvirke til at kvalificere virksomhedsprogrammet, inden det forelægges til konkret udmøntning og beslutning for den samlede bestyrelse på mødet den 21. april 2021. Underudvalget kan mødes virtuelt til 1-2 møder.</p>	
Indstilling	<p>Det <u>indstilles</u>, at bestyrelsen drøfter hovedlinjerne i den kommende udmøntning af midler til et Virksomhedsprogram, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> • om bestyrelsen er enig i så vidt muligt at bygge Virksomhedsprogrammet op omkring velfungerende eksisterende indsats, • om sekretariatet skal arbejde videre med en model, hvor erhvervshusene bliver de centrale operatører på virksomhedsprogrammet (andre aktører, inkl. klyngeorganisationer, kan være operatør på udvalgte delindsats) • om bestyrelsen ønsker at nedsætte et underudvalg til at kvalificere udviklingen af Virksomhedsprogrammet. 	